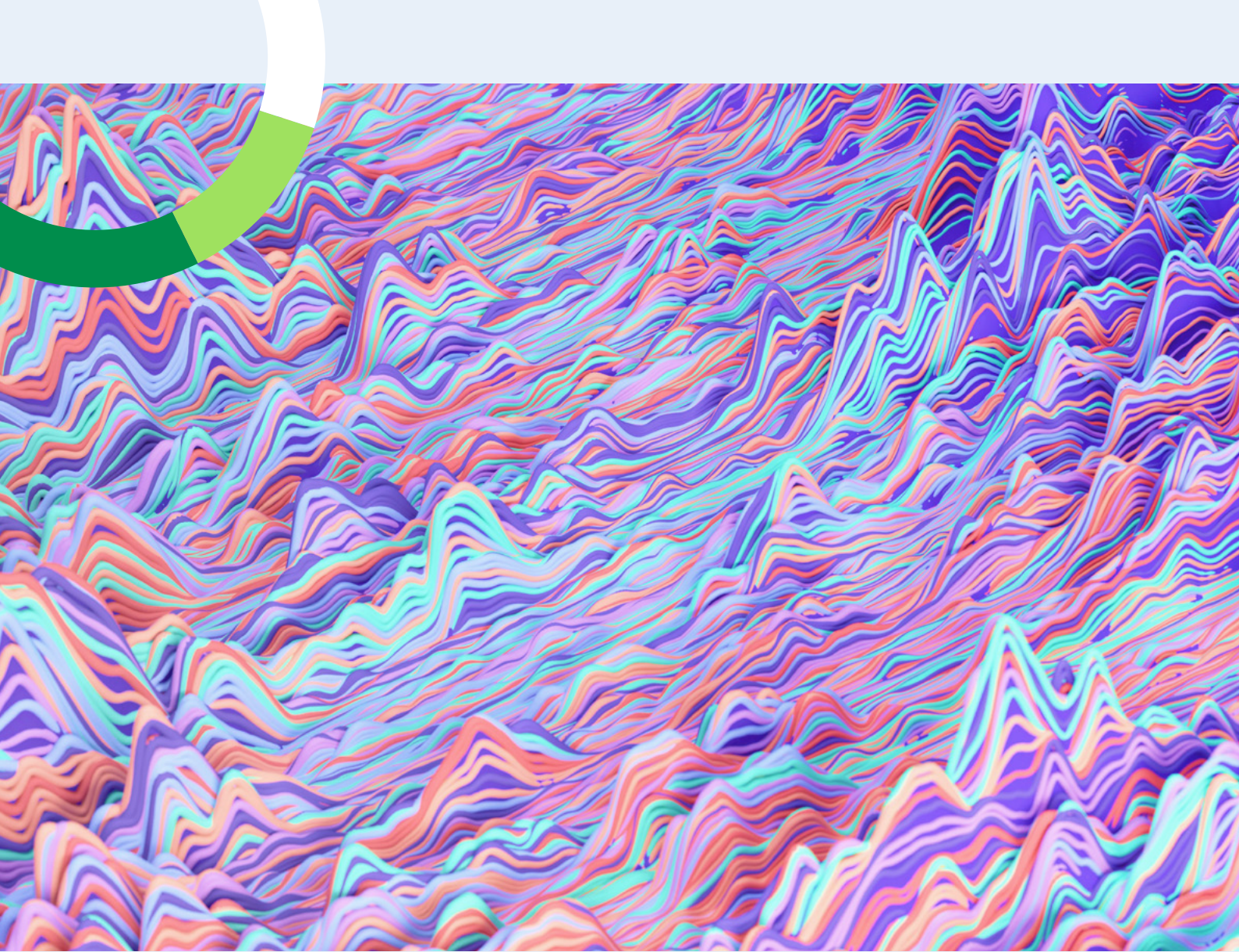

Suomen kesäyliopistot ry

Tilastointiraportti 2024

Sisällys

1. Kesäyliopistot vapaan sivistystyön koulutustoimijoina	3
1.1. Vuosi 2024 lyhyesti	3
1.2. Kesäyliopistojen toiminta-ajatus	4
1.3. Opetustarjonta ja yhteistyötahot.....	4
1.4. Hallinto ja rahoitus	5
2. Kesäyliopistojen toiminta vuonna 2024.....	6
2.1. Opetustoiminta	6
2.2. Opiskelijat	7
2.3. Opettajat ja toimihenkilöt.....	7
2.4. Talouden keskeiset luvut	8
2.5. Alueellinen yhteistyö	9
3. Päätelmät	10

Kesäyliopistot vapaan sivistystyön koulutustoimijoina

Kesäyliopistot muodostavat valtakunnallisen, elinikäistä oppimista tukevan koulutusverkoston, joka tarjoaa ympäri vuoden laadukasta, joustavaa ja saavutettavaa koulutusta eri puolilla Suomea. Kesäyliopistot järjestävät avoimia korkeakoulupintoja, työelämälähtöisiä koulutuksia, lasten ja nuorten tiedetoimintaa, ikääntyvien yliopistotoimintaa, maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusta sekä harrastetavoitteista koulutusta. Koulutukset ovat kaikille avoimia, joten niihin voi osallistua iästä, asuinpaikasta ja aiemmista opinnoista riippumatta.

Kesäyliopistot toimivat yhteistyössä avointen korkeakoulujen, vapaan sivistystyön oppilaitosten, työelämän ja muiden sidosryhmien kanssa. Toiminnan tavoitteena on edistää koulutuksellista tasa-arvoa, alueellista saavutettavuutta ja jatkuvaa oppimista koko elämän ajan.

Suomen kesäyliopistot ry, jatkossa Skyot, kerää vuosittain tilastotietoa kesäyliopistojen koulutustoiminnan laajuudesta, osallistujamäärästä ja koulutusten painotuksista. Tilastot antavat kokonaiskuvan kesäyliopistojen toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta osana suomalaista koulutusjärjestelmää.

Kesäyliopistot ovat lakisääteisen tehtävänsä mukaisesti alueellisen koulutustarjonnan oppilaitoksia, joiden toiminnassa painottuvat avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen ottaen huomioon myös korkeakoulutettu väestö (632/1998).

1.1. Vuosi 2024 lyhyesti

Kooste kesäyliopistojen vuoden 2024 toiminnasta

1. Kesäyliopistojen lukumäärä, henkilöstö ja toiminta-alueet

- Suomessa toimi 19 kesäyliopistoa
- Kesäyliopistoissa työskenteli 120 hallintohenkilöä (vuodelta 2024 lukuun sisältyvät myös määräaikaiset työntekijät)
- Opetushenkilöstöä oli kaikkiaan 2 710
- Koulutustapahtumia toteutettiin yhteensä 64 paikakunnalla

2. Koulutusten määrä

- Kesäyliopistoissa järjestettiin yhteensä 4 497 koulutusta (koulutusten pituudet vaihtelivat yhdestä päivästä kahteen vuoteen)
- Toteutetuista koulutuksista pääosa oli avointa korkeakouluopetusta (osuus 44 %) ja työelämälähtöistä koulutusta (osuus 23 %)

3. Opiskelijamäärät

- Kokonaisosallistumismäärä (brutto) kaikissa koulutuksissa oli 95 778
- Netto-osallistumisia oli 55 107 (kukin osallistuja huomioitu vain kerran)

4. Opintosuoritusten määrä

- Avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettiin yhteensä 60 815 opintopistettä

5. Yhteistyökumppanit

- Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita olivat kunnat ja hyvinvointialueet, yliopistot ja ammattikorkeakoulut, vapaan sivistystyön oppilaitokset, koulutusalan yritykset sekä muut alueen yritykset

6. Talous

- Kesäyliopistojen yhteenlasketut tulot olivat 18,9 M€ ja menot 17,9 M€
- Tuloista opiskelijamaksujen osuus oli 61 %, valtionrahoituksen osuus 25,8 % ja kuntien rahoituksen osuus 8,5 %
- Menoista vähän yli puolet muodostui henkilöstökuiluista (sekä opetus että hallinto henkilöstö)

1.2. Kesäyliopistojen toiminta-ajatus

Kesäyliopiston identiteetti muodostuu seuraavista asioista:

- alueellisuus (palvelee kuntaa laajempaa väestöä ja sen tarpeita)
- avoimuus (kaikilla on mahdollisuus osallistua)
- keskittyä koulutukseen ja koulutusta tukeviin oheispalveluihin
- nopealiikkeisyys (raskaat ratkaisuja hidastavat rakenteet puuttuvat)
- kevytrakenteisuus (ei vakinaista opetushenkilökuntaa eikä omia rakennuksia)
- verkottuneisuus (alueen muiden toimijoiden kanssa)
- joustavuus (vastaa alueellisiin ja valtakunnallisiin koulutustarpeisiin)
- kustannustehokkuus (kiinteät kustannukset pieniä)

1.3. Opetustarjonta ja yhteistyötahot

Kesäyliopistot keskittyvät koulutukseen ja sitä tukeviin oheispalveluihin tarjoten monipuolisia koulutusmahdollisuuksia väestölle ja edistään asiakaslähtöisellä toiminnallaan alueensa kehittymistä ja elinikäistä oppimista.

Tässä tarkoituksessa kesäyliopistot järjestävät:

- avointa yliopisto-opetusta ja avointa ammattikorkeakouluopetusta
- työelämän osaamista täydentävää koulutusta
- maahanmuuttajille suunnattua kieli- ja kulttuuri-koulutusta
- ikääntyvien yliopistotoimintaa
- koululais- ja lukiolaiskursseja
- lasten ja nuorten tiedetoimintaa
- harrastetavoitteisia kursseja

Oppilaitokset profiloituvat alueellisten koulutustarpeiden mukaan, joten kesäyliopistojen koulutustarjonnan painotuksissa on vaihtelevuutta.

Avointa korkeakouluopetusta järjestetään yhteistyössä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Opetus on aina korkeakoulun hyväksymää ja noudattaa sen opetussuunnitelmia, vaatimustasoa ja opettajapätevyysvaatimuksia. Opinnoista myöntää todistuksen aina kyseinen korkeakoulu.

Tarjoamalla väylä- ja polkuopintoja osana avointa korkeakouluopetusta kesäyliopistot mahdollistavat opiskelijoille vaihtoehtoiset ja joustavat hakeutumisen reitit tutkinto-opiskelijaksi. Keräämällä alueellista tietoa opintojen laajuudesta ja kysynnästä kesäyliopistot ja yhteistyöverkosto saavat arvokasta tietoa yhteiskunnallisista kehityskuluista koulutussuunnittelun ja vaikuttamistyön tueksi.

Tässä raportissa väyläopinnoilla viitataan yliopistoissa tai tiede- ja taidekorkeakouluissa tarjottaviin ja polkuopinnoilla AMK:ssa tarjottaviin erikseen määriteltäviin avoimen korkeakouluopetuksen opintokokonaisuuksiin, joiden perusteella opiskelija voi hakea tutkinto-opiskelijaksi korkeakouluun.

Työelämälähtöistä koulutusta toteutetaan omatoimena koulutuksena tai työnantajan tilaamana henkilöstökoulutuksena. Koulutusten kesto vaihtelee muutamasta päivästä kahteen vuoteen, ja joustavat toteutukset mahdollistavat kouluttautumisen työn tai opintojen ohella. Koulutustarpeita kartoitetaan ennakoivasti yhteistyössä sidosryhmien ja alueen toimijoiden kanssa.

Osasta työelämälähtöisistä koulutuksista on mahdollista kerryttää opintopisteitä. Nämä koulutukset löytyvät valtakunnallisesta ePerusteet-palvelusta, jossa niiden sisältö ja tavoitteet on määritelty osaamisperusteisesti. Kesäyliopistoverkoston yhteisenä tavoitteena on ollut kasvattaa osaamisperusteisten koulutuskuvausten määrää, jolloin voidaan paremmin mahdollistaa osaamisen todentaminen ja tukea yksilöllisiä oppimispolkuja.

Ikääntyvien yliopistotoiminta on senioreille suunnattua tavoitteellista ja virikkeellistä koulutusta, joka tukee elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja aktiivista kansalaisuutta.

Osa ikääntyville suunnatuista koulutuksista ja seminaareista on tarjolla verkossa, jolloin niihin voi osallistua laajasti ympäri Suomen. Syksyllä 2024 lanseerattiin Verkko-Ikis-verkkosivu, johon kootaan ajantasaista Ikääntyvien yliopiston verkkokoulutustarjontaa usealta oppilaitokselta ympäri Suomen.

Lasten ja nuorten tiedetoiminta edistää tiedekasvatusta. Toiminta muodostuu innostavista tiedekerhoista, leireistä ja työpajoista ja on suunnattu eri ikäisille koululaisille.

Maahanmuuttajille suunnatun kieli- ja kulttuurikoulutuksen tavoitteena on tukea kotoutumista, kielenoppimista ja suomalaisen yhteiskuntaan integroitumista.

Yhteistyön kehittäminen ja verkostoituminen yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, vapaan sivistystyön oppilaitosten sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa on kesäyliopistotoiminnalle tyypillistä.

Kesäyliopistoilta on tänä vuonna ensimmäistä kertaa kerätty tietoja alueellisen yhteistyön laajuudesta. Skyot on konkreettisesti kysynyt, minkä tyyppisten toimijoiden kanssa yhteistyötä on toimintavuonna tehty, eli onko yhteistyökumppanina ollut esim. yritys tai oppilaitos.

Aiemmista vuosista poiketen on vuodelta 2024 kerätty tiedot myös osaamisperusteisista koulutuksista sekä avoimen korkeakouluopetuksen väylä- ja polkuopinnoista.

1.4. Hallinto ja rahoitus

Kesäyliopistojen toiminnasta vastaa organisaation hallitus tai johtokunta ja oppilaitoksen arjesta rehtori, toiminnanjohtaja tai johtaja (nimitykset vaihtelevat kesäyliopistoittain). Lisäksi on nimetty tiederehtoreita edustamaan kesäyliopistoja yliopistoyhteistyössä sekä kehittämään avoimen yliopisto-opetuksen laatua.

Kesäyliopistojen hallintohenkilöstön määrä on toiminnan laajuuteen nähden pieni – viime vuosina kaikkien kesäyliopistojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä on ollut noin sata henkeä.

Kesäyliopistojen tulot muodostuvat opiskelijamaksuista, valtion avustuksista, kuntien avustuksista ja maksuosuuksista sekä muista avustuksista ja tuloista. Valtionavustuksen osuus kesäyliopistojen tulorahoituksesta on ollut koulutuksen määrään nähden riittämätön, joten toiminnan rahoituksessa ovat korostuneet opiskelijamaksut.

Kesäyliopistojen toiminta vuonna 2024

2.1. Opetustoiminta

Vuonna 2024 Suomessa toimi 19 kesäyliopistoa. Niillä oli vakinaisia toimipaikkoja yhteensä 27 paikkakunnalla. Vakinaiset toimipaikat mukaan lukien yksittäisiä koulutustapahtumia toimeenpantiin kaikkiaan 64 paikkakunnalla.

Avointa yliopisto-opetusta järjestettiin yhteensä 11 eri yliopiston ja korkeakoulun tutkintovaatimusten mukaan. Kesäyliopistojen kautta eniten opintopisteitä suoritettiin Oulun yliopistoon, yhteensä 17 015 op ja lähes kolmannes (29 %) kaikista kesäyliopistoissa suoritetuista avoimen yliopiston opintopisteistä.

Avoimen yliopisto-opetuksen opetustunteja oli yhteensä 30 963 ja niiden osuus kaikista kesäyliopistojen järjestämistä opetustunneista oli 26,7 % (kun hanke- ja tilauskoulutuksia ei huomioida). Avoimen yliopisto-opetuksen opintojaksoja järjestettiin kesäyliopistoissa vuonna 2024 kaikkiaan 1 912. Avoimen yliopisto-opetuksen opintopistesuorituksia kertyi yhteensä 58 112 ja brutto-osallistumisia 24 992.

Väyläopintoja toteutettiin yhdeksässä eri yliopistossa tai korkeakoulussa yhteensä 459 opintojakson verran. Opiskelijoita oli kaikkiaan 5 833 (brutto). Opintopisteitä kertyi 15 744, joista lähes puolet Oulun yliopistoon. Seuraavaksi sijoittuneisiin Lappeenrannan-Lahden teknilliseen yliopistoon ja Itä-Suomen yliopistoon kertyi yhteensä alle 15 % väyläopintojen opintopistesuorituksista.

Avointa ammattikorkeakouluopetusta järjestettiin 4 kesäyliopistossa yhteensä 72 kurssia. Opintopisteitä kertyi 2 704, joista LAB-ammattikorkeakouluun 1 698 eli noin kaksi kolmasosaa ja Tampereen ammattikorkeakouluun noin yksi kolmasosa. Karelia- ja Metropolia-ammattikorkeakouluihin kertyi yhteenlaskettuna alle prosentti opintopisteistä. Opetusta annettiin 2 248 tuntia ja brutto-osallistumisia kertyi 1 554.

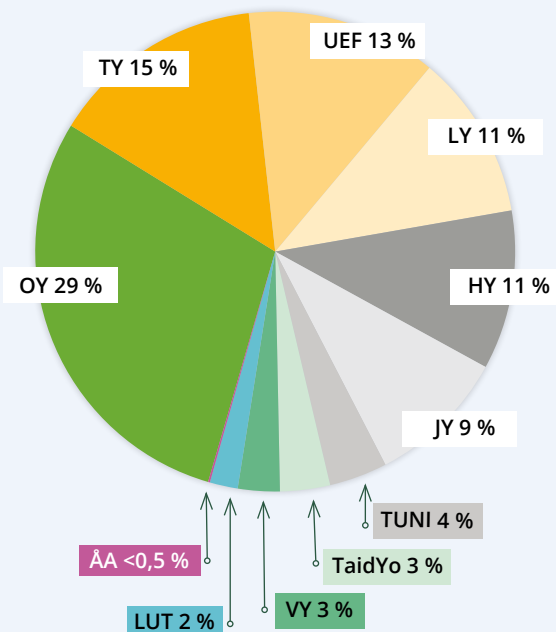
LAB-ammattikorkeakoulu oli myös ainoa ammattikorkeakoulu, johon suoritettiin polkuopintoja.

Vuonna 2024 kesäyliopistot järjestivät yhteensä

- 4 497 kurssia / opintojaksoa
- 115 783 opetustuntia
(hanke- ja tilauskoulutukset eivät sisälly)
- 55 107 netto-opiskelijalle
(kukin opiskelija huomioitu vain kerran)

KAAVIO 1

Suoritetut opintopisteet korkeakouluittain

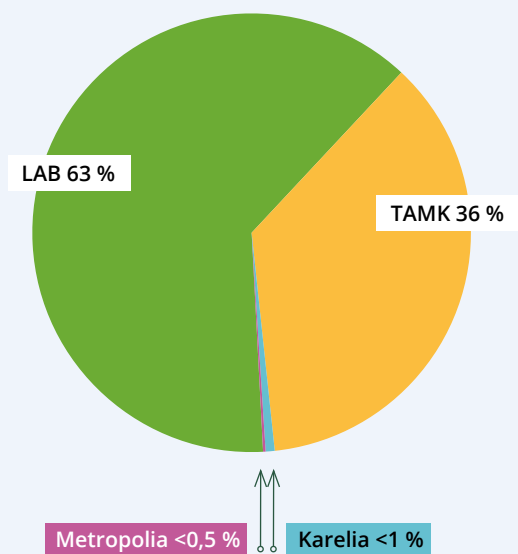
AY	Aalto yliopisto	UEF	Itä-Suomen yliopisto
LY	Lapin yliopisto	OY	Oulun yliopisto
TUNI	Tampereen yliopisto	VY	Vaasan yliopisto
HY	Helsingin yliopisto	JY	Jyväskylän yliopisto
LUT	Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT	Taid Yo	Taideyliopiston muodostavat Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia ja Teatterikorkeakoulu
TY	Turun yliopisto	AA	Åbo Akademi

Polkuopintoja järjestettiin 26 opintojaksoa 254 opiskelijalle (brutto), ja niissä suoritettiin yhteensä 791 opintopistettä.

Työelämälähtöistä koulutusta järjestettiin yhteensä 1 053 koulutusta ja 42 935 tuntia. Koulutuksiin osallistui 25 568 osallistujaa (brutto). Työelämälähtöisistä koulutuksista osaamisperusteisia oli 11 %.

KAAVIO 2

Suoritettut opintopisteet ammattikorkeakouluittain

Karelia	Karelia-ammattikorkeakoulu
Metropolia	Metropolia-ammattikorkeakoulu
LAB	LAB-ammattikorkeakoulu
TAMK	Tampereen ammattikorkeakoulu

Ikääntyvien yliopistotoimintaa järjestettiin kahdeksatoista kesäyliopistossa yhteensä 2 165 tuntia ja brutto-osallistumisia kertyi 6 474. Kun mukaan lasketaan vielä Jyväskylän kesäyliopiston viikoittaisia verkkovälitteisiä luentoja useassa kymmenessä yhteistyöoppilaitoksessa vuonna 2024 seuranneet, nousee ikääntyvien yliopistotoimintaan osallistuneiden yhteismäärä arviolta noin 26 000:een.

Edellä mainituista 12:sta kesäyliopistosta 10 järjesti Ikääntyvien yliopistotoimintaa lähiopetuksena. Lähiopetuksen rinnalla kuusi kymmenestä järjesti myös hybridi- tai verkkomuotoista toimintaa tai molempia. Kaksi kesäyliopistoa ilmoitti järjestäneensä vain hybridi- tai verkkomuotoista opetusta.

Lasten ja nuorten tiedetoimintaa toteutettiin vuonna 2024 kahdeksassa kesäyliopistossa yhteensä 1 918 osallistujalle (brutto).

Maahanmuuttajille suunnattua kieli- ja kulttuurikoulutusta tarjottiin seitsemässä kesäyliopistossa. Koulutuksiin osallistui kaiken kaikkiaan 3 445 henkilöä (brutto).

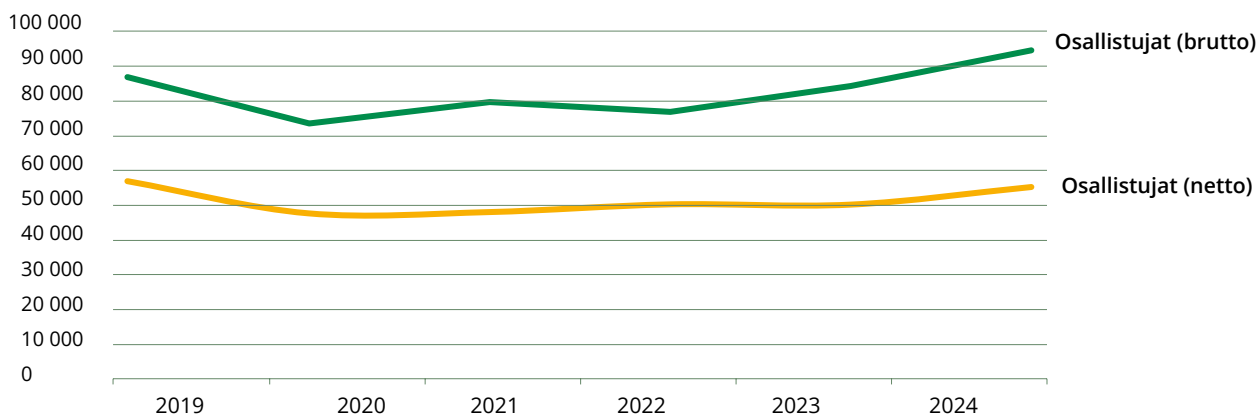
2.2. Opiskelijat

Kesäyliopistoissa opiskeli vuonna 2024 yhteensä 55 107 opiskelijaa, kun kukin opiskelija on huomioitu laskuissa vain kerran. Kaikkien kurssiosallistumisten yhteenlaskettu määrä oli 95 778 (opiskelijoiden bruttomäärä).

2.3. Opettajat ja toimihenkilöt

Kouluttajia ja opettajia oli kesäyliopistoissa vuonna 2024 yhteensä 2 710 henkilöä. Kouluttajat ja opettajat ovat kurssi- ja koulutusohjelmakohtaisesti palkattuja. Avoimessa yliopisto-opetuksessa he ovat yliopistojen

KAAVIO 3 Kesäyliopistojen opiskelijamäärät 2019–2024

opettajia ja työelämälähtöisissä koulutuksissa eri sisältöalueiden asiantuntijoita.

Kaikista opettajista professoreita, dosentteja tai tohtoreita oli 21 %, korkeakoulututkinnon suorittaneita 68 % ja muun tutkinnon suorittaneita 10 %.

Vuonna 2024 kesäyliopistoissa työskenteli hallinto- ja suunnittelutehtävissä yhteensä 120 toimihenkilöä (sisältäen sekä vakinaiset että määräaikaiset henkilöt). Henkilöstön määrä vaihteli pienten kesäyliopistojen kahdesta suurimpien 14 toimihenkilöön.

2.4. Talouden keskeiset luvut

Kesäyliopistojen taloudellinen toimintastrategia perustuu joustavuuteen ja kustannustehokkuuteen. Hallinnolliset kulut ovat jo pitkään pysyneet samalla

tasolla. Kesäyliopistoilla ei myöskään pääsääntöisesti ole omia kiinteistöjä, vaan opetus on järjestetty koulutuskohdaisesti sopivissa vuokratiloissa.

Kesäyliopistojen tuloissa painottuvat opiskelijamaksutulot sekä valtion ja kuntien avustukset ja mak-suosuudet. Kesäyliopistojen kokonaistulot vuonna 2024 olivat yhteensä 18 910 791 euroa.

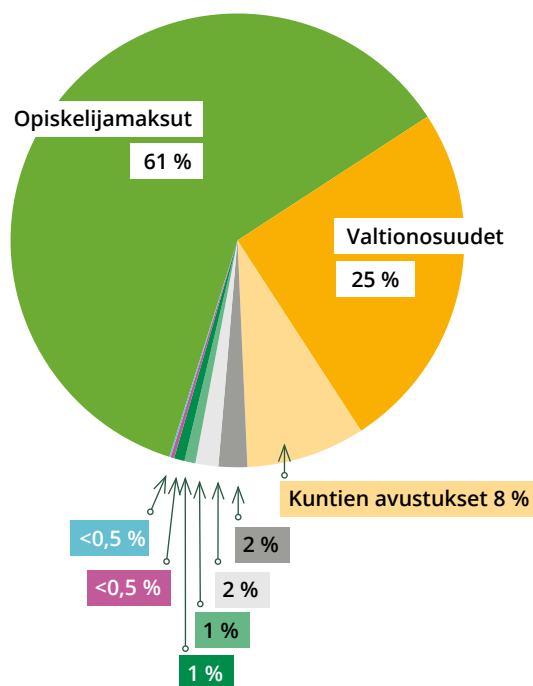
2.4.1. Tulot

Vuonna 2024 opiskelijamaksutuloja kertyi yhteensä 11,53 miljoonaa euroa (v. 2023 11,46 M€), joka on 61 % kesäyliopistojen koko tulokertymästä.

Kaikkien kesäyliopistoille osoitettujen maksu-osuuksien ja avustusten kokonaissumma oli yhteensä 6,6 M€ eli 35 % kesäyliopistojen kaikista tuloista (v. 2023 7,7 M€ eli 37,6 %). Valtion avustukset olivat

KAATIO 4

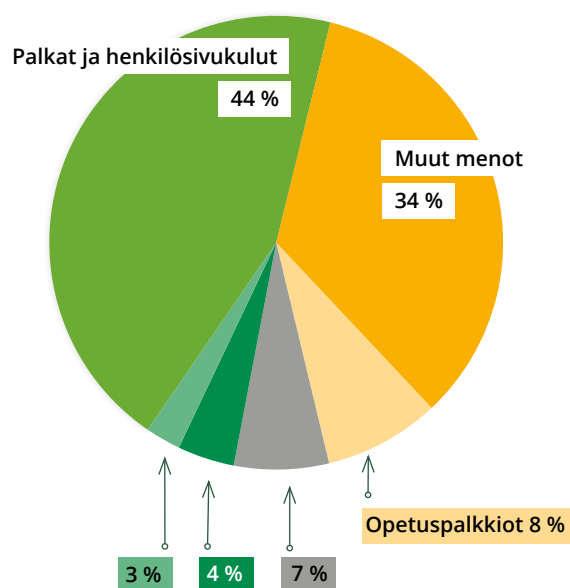
Kesäyliopistojen yhteenlasketut tulot jakaantuivat seuraavasti:

- Opiskelijamaksut yhteensä
- Valtionosuudet
- Kuntien avustukset
- OPH:n rahoittama opetustoimen henkilöstökoulutus
- Maksupalvelu- ja tilauskoulutus
- OPH:n myöntämät ylimääräiset avustukset sekä valtion erityisavustukset
- Muut avustukset
- EU-hankkeet
- Aluehallintoviranomaisten tilaama työvoimakoulutus, koulutus ja hanketoiminta

KAATIO 5

Avoimen yliopisto-opetuksen menot sekä muut menot jakaantuivat seuraavasti:

- Palkat ja henkilösivukulut*
- Muut menot*
- A-YO:n Opetuspalkkiot*
- A-YO:n Opetus, hallinto-, opetuksen suunnittelu ja henkilökuntasivukulut
- A-YO:n Muut menot
- Vuokratulot

* Avoimen yliopiston opetuspalkkiot kattavat sekä verkortilla työskentelevien että yrittäjämäisesti laskuttavien opetuspalkkiot; muun koulutustoiminnan tiedoissa yrittäjämäisesti laskuttavien opetuspalkkiot sisältyvät "muut menot" -kategoriaan

yhteensä 4,9 M€ ja kuntien avustukset 1,6 M€ muodostaen 25,8 % ja 8,5 % kesäyliopistojen kaikista tuloista.

ELY-keskusten ja Opetushallituksen ostaman koulutuksen sekä EU-hankkeiden arvo oli yhteensä 0,45 M€ eli 2,4 % kaikista tuloista. Maksupalvelu- ja tilauskoulutus tuottivat puolestaan 1,6 % vuoden 2024 kokonaistuloista.

2.4.2. Menot

Suomen kesäyliopistot ry on kerännyt vuoden 2024 tiedot kesäyliopistojen menoista sekä kesäyliopistojen järjestämän avoimen yliopisto-opetuksen menoista.

Vuonna 2024 kesäyliopistojen kokonaismenot olivat 17 886 796 euroa. Kaaviossa 5 (sivulla 8) esitellään menojen prosentuaalinen jakautuminen avoimen yliopisto-opetuksen menoihin ja muihin toiminnan menoihin niiden 15 kesäyliopiston osalta, jotka erittelyn tekevät.

2.5. Alueellinen yhteistyö

Kesäyliopistojen tavoitteena on tarjota monipuolisia koulutusmahdollisuuksia eri väestöryhmille ja tukea oman toiminta-alueensa kehitystä asiakaslähtöisillä koulutuksilla. Alueellisuutta on lisätty edelleen järjestämällä koulutusta varsinaisten pää- ja sivutoimipaikkojen ulkopuolella.

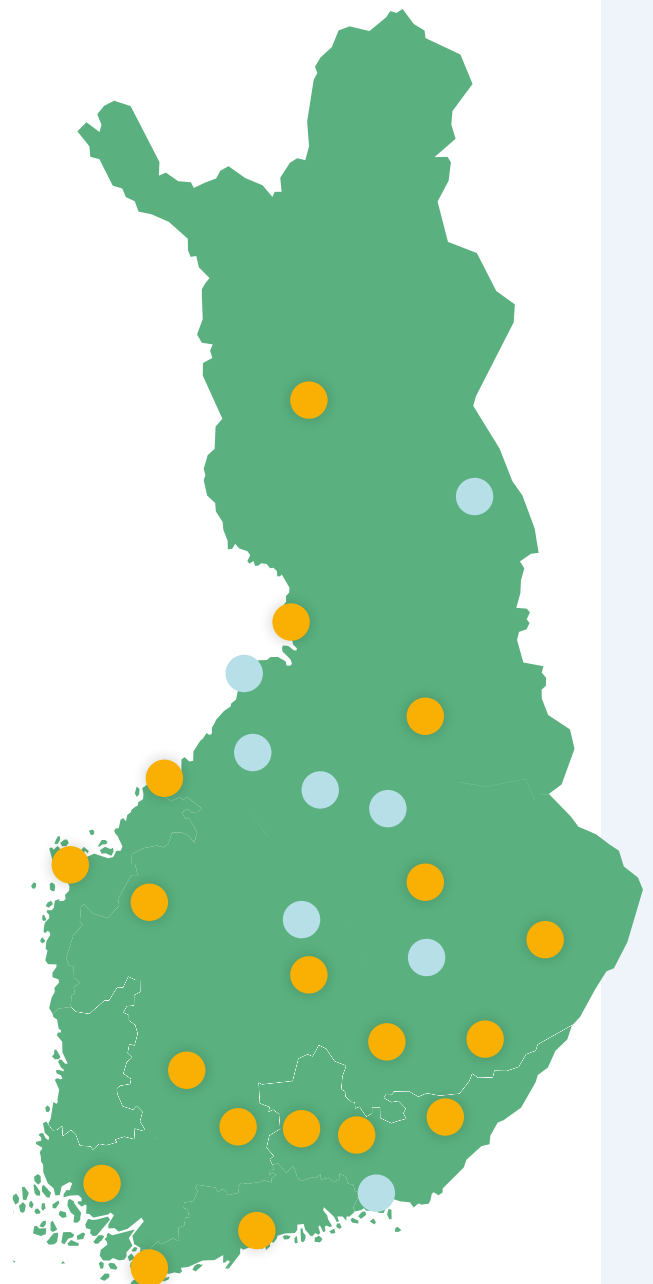
Vuonna 2024 lähes kaikki kesäyliopistot ilmoittivat tehneensä koulutustoimintaan liittyvää merkittävää yhteistyötä alueen kuntien ja hyvinvointialueen kanssa (17 kesäyliopistoa) tai oppilaitosten kanssa (16 kesäyliopistoa). Lisäksi suurin osa teki yhteistyötä alueen yritysten kanssa (16 kesäyliopistoa) ja noin puolet (10 kesäyliopistoa) muiden tahojen kanssa. Merkittäväksi yhteistyöksi katsottiin mm. koulutusten järjestäminen sekä markkinointiin, viestintään, koulutustiloihin ym. liittyvä tavoitteellinen toiminta.

Esimerkkeinä yhteistyötahoista mainittiin mm. työllisyyden kuntakokeilu (nykyään työllisyyspalvelut), ELY-keskus, Ohjaamo, seurakunta, kauppakamari sekä useita kolmannen sektorin toimijoita. Yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa toteutui luonnollisesti esimerkiksi tapahtumissa. Koulutusorganisaatioista mainittiin muut kesäyliopistot sekä vapaan sivistystyön toimijat.

KAAVIO 6

Kesäyliopistojen pää- ja sivutoimipaikat

- Päätoimipaikka
- Sivutoimipaikka

Päätelmät

Kesäyliopistojen toimintaan kohdistui vuonna 2024 merkittävä valtionrahoituksen leikkaus (19,9 %). Kesäyliopistoverkoston toiminta jatkui kerätyn tiedon valossa tästä huolimatta elinvoimaisena. Koulutusten kokonaismäärä laski hieman (5 % vuoteen 2023 verrattuna), mutta opiskelijamäärät kasvoivat. Edellisestä vuodesta netto-opiskelijamäärä kasvoi 11 %:lla ja brutto-opiskelijamäärä 13 %:lla.

Kesäyliopistot ovat onnistuneet sopeuttamaan toimintaansa rahoitusmuutoksiin ja samalla vahvistaneet koulutustensa vetovoimaa. Koulutusten määrän väheneminen ja opiskelijamäärien kasvaminen saattaa kertoa paitsi ryhmäkokojen suurentamisesta myös koulutusten saavutettavuuden parantumisesta – esimerkiksi koulutusten kohdentamisten ansiosta. Kesäyliopistot ovat huolehtineet myös entistä tehokkaammasta resurssien käytöstä ja koulutusten mitoituksesta kysyntään nähden.

Avoimen korkeakouluopetuksen asema kesäyliopistojen koulutustoiminnassa säilyi vahvana. Kaikesta toteutuneesta koulutuksesta 43 % oli avointa yliopisto-opetusta. Avointa AMK-opetusta oli alle 2 %. Opintopistesuorituksia kertyi avoimista korkeakouluopinnoista yhteensä 60 826, mikä tarkoittaa 3 %:n nousua edelliseen vuoteen verrattuna. Laskennallisesti opintopisteistä muodostuu 338 yliopistollista alempaa korkeakoulututkintoa (á 180 op).

Osallistumiset avoimeen korkeakouluopetukseen (brutto) kasvoivat 21 % vuodesta 2023 koulutusten kokonaismäärän pysyessä samalla tasolla. Joustavasti järjestetyille sekä kaikille avoimelle korkeakoulutasoiselle opetukselle on selkeästi kysyntää. **Näillä toiminnan luvuilla kesäyliopistot ovat vahvasti mukana hallitusohjelman tavoitteessa nostaa korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä lähelle 50 prosenttia.** Rakenteelliset muutokset, työn murros sekä tarve täydentää työelämässä vaadittavaa osaamista voivat myös heijastua kasvuun.

Kerätyt tilastotiedot osoittavat kesäyliopistotoiminnan vaikuttavaksi ja kustannustehokkaaksi sekä alueellisesti että valtakunnallisesti.

Kesäyliopistoverkoston asema avoimen korkeakouluopetuksen järjestäjänä, työikäisen väestön kouluttajana sekä alueellisen saavutettavuuden edistäjänä ansaitseekin nykyistä enemmän tunnustusta ja arvostusta niin koulutuspolitiikassa kuin rahoituspäätöksissä.

Kesäyliopistot ovat valtakunnallisesti merkittävä avoimen korkeakouluopetuksen yhteistyöoppilaitos-muoto, jonka toiminnassa keskeistä on korkeakoulutasoisen koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden lisääminen eri alueilla ja väestöryhmissä. Opetusta tarjotaan eri puolilla Suomea, myös paikkakunnilla missä korkeakoulua ei ole.

Tutkinto-opiskelijoille kesäyliopisto merkitsee valinnanvaran lisääntymistä, korkeakoulurajat ylittävien opintojen mahdollistamista ja monitieteisyyttä. He voivat kesäyliopistojen tarjoamilla avoimilla korkeakouluopinnoilla lyhentää tutkintonsa suoritusaijoja ja opiskella oppiaineita, joita oma korkeakoulu ei tarjoa.

Työelämälähtöisten koulutusten osuus kesäyliopistojen koulutustoiminnasta säilyi korkeana (23 %), mikä vahvistaa kesäyliopistojen asemaa työikäisten osaamisen kehittäjänä. Koulutukset vastaavat ajankohtaisiin työelämän tarpeisiin ja tukevat jatkuvaa oppimista, mm. työhyvinvointia, urakehitystä ja työurien pidentämistä. Kesäyliopistojen alueellinen saavutettavuus ja joustavat opiskelumuodot tekevät niistä houkuttelevan vaihtoehdon myös työikäisille.

Kesäyliopistojen rahoitus on kehittymässä huolehduttavaan suuntaan. Kokonaistuloista opiskelijamaksujen osuus on edellisvuoteen verrattuna kasvussa (noin 5 %-yksikköä) samalla kun valtionrahoitus ja kuntien osuus kokonaisuudesta pienentyvät.

Korkea opiskelijamaksujen osuus nostaa jatkossa esiin pohdintoja koulutuksen saavutettavuudesta ja yhdenvertaisuudesta. Mikäli maksut edelleen nousevat, kaventuu todennäköisesti koulutukseen osallistuminen erityisesti heikommassa työmarkkina-asemassa olevien, ikääntyvien ja matalammin koulutettujen keskuudessa. **Tämä kehitys olisi ristiriidassa kesäyliopistojen lakisääteisen tehtävän ja arvojen kanssa.**

Kesäyliopistojen tilastointiraportti 2024 kokoaa yhteen tietoa Suomen kesäyliopistojen toiminnasta kuluneen vuoden ajalta. Raportti perustuu kesäyliopistojen toimittamiin lukuihin ja kuvaa toiminnan laajuutta, koulutustarjontaa, osallistujamääriä sekä alueellista kattavuutta.

Raportin tarkoituksena on tarjota kokonaiskuva kesäyliopistojen asemasta elinikäisen oppimisen edistäjänä, erityisesti korkeakoulutuksen saatavuuden, jatkuvan oppimisen ja alueellisen tasa-arvon näkökulmista. Tilastot tukevat myös toiminnan kehittämistä sekä päätöksentekoa koulutuspolitiikan eri tasoilla.

Tilastointiraportti tarjoaa ajankohtaista tietoa niin kesäyliopistojen sidosryhmille kuin koulutusalan asiantuntijoille ja päättäjille. Se toimii myös pohjana toiminnan vaikuttavuuden arvioinnille ja tulevaisuuden suunnittelulle.

RAPORTIN ON KOONNUT:

Suomen Kesäyliopistot ry, Finlands Sommaruniversitet rf
Annankatu 12 A 18, 00120 Helsinki
www.kesayliopistot.fi